

VOJENSKÁ DISCIPLÍNA,

ve které je po vojenském způsobu ukázán výcvik s
mušketou a píkou.

1623

S uvedením pozic a jejich názvů, spolu s krátkým návodem pro jejich správné
využití.

K použití pro cvičení při výcviku z rozkazu Vznešené Tajné rady jeho
Veličenstva.

K prodeji na rohu Lumber's street u Rogera Daniela.

[Originál je otištěn na devatenácti stranách vždy se čtyřmi figurami na stranu, doprovodný text je součástí rytiny pro danou figuru. Pro tento překlad byl zvolen pro lepší čitelnost při tisku jednotlivých stran na list formátu A5 formát se třemi figurami na stranu.]

1. Pochoduj s furketou v pravé ruce.

Mušketýr má obratně ve své pravé ruce nést furketu, a při každém kroku si ji má přehodit vpřed. Také si má utáhnout popruh kolem zápěstí tak, aby mohl furketu za sebou táhnout (pokud to bude zapotřebí). Mušketu pak má nést na levém rameni blízko spouště, s rukou na prohlubni pro palec a doutnákem zapáleným na obou koncích. Doutnák pak drží mezi posledními dvěma prsty, pověšený z vnitřní strany pažby.

2. Pochoduj a drž furketu s mušketou.

Druhý způsob, jak má mušketýr nést svou furketu, je tento, a využívá se, pokud má být mušketýr připraven k výstřelu. Nese ji tedy u muškety, a nad rukou nechává jen její železnou část tak, jak je zde ukázáno. Co se výstroje týče má mít mušketýr mimo bandalíru nebo velké prachovnice i prachovnici s jemným prachem, který používá pouze na zasypávání pánvičky.

3. Dej mušketu z ramene.

Když pak chce mušketýr sejmout mušketu z ramene, nechá furketu v levé ruce poklesnout, aniž by si pomáhal pravou rukou. Pravou rukou pak snadno uchopí mušketu nad velkým šroubem, protože takto je jednodušší ji zvednout.

4. Drž mušketu v pravé ruce, a současně nech furketu poklesnout v levé.

Zde je ukázáno, jak má voják držet svou mušketu pouze v pravé ruce, a takto ji (když se obě ruce setkají) uchopit spolu s furketou, kterou drží v levé ruce. Mušketu pak má držet levou rukou mezi palcem a furketou.

5. Drž mušketu s furketou v levé ruce.

Zde je ukázáno, jak má voják nechat poklesnout mušketu ke své pravé straně, přičemž nemá držet mušketu s furketou ani nízko, ani vysoko, obě ale vyvážené ve své levé ruce. Pravou ruku pak má volnou, a pro silnější úchop si levý loket opře o bok.

6. Pravou rukou uchop doutnák.

Zde je ukázáno, jak má voják uchopit doutnák držený v levé ruce, a to pomocí palce a druhého prstu. Mušketu pak stále drží na odpovídajícím místě, tj. vyváženou.

7. Drž pevně doutnák a řádně ho ofoukni.

Zde je ukázáno, jak má voják dát svůj doutnák, který drží mezi palcem a druhým prstem, k ústům, aby ofoukl žhavou špičku. Při tom se však nesmí k doutnáku příliš naklánět.

8. Vlož doutnák do kohoutu.

Zde je ukázáno, jak má voják pomocí palce a druhého prstu vložit doutnák do kleštiny kohoutu, při tom jej však nemá zkroutit, aby jej tam zatlačil (za tímto účelem má šířku kleštiny předem přizpůsobit tloušťce doutnáku).

9. Vyzkoušej doutnák.

Zde je ukázáno, jak má voják obratně vyzkoušet pomocí palce a druhého prstu doutnák, aby jej mohl podle potřeby dát výše nebo níže, případně prodloužit nebo zkrátit.

10. Kryj páňvičku a ofoukni doutnák.

Zde je ukázáno, jak má voják dvěma prsty krýt páňvičku před jiskrami, současně ofouknout doutnák a následně jedním pohybem otevřít kryt páňvičky.

11. Drž svou mušketu připravenou a zapiř.

Následně voják založí mušketu do furkety, ale neustále drží hlaveň tak, aby mířila vzhůru. Spolu s tím vykročí levou nohou vpřed a furketu přesune před sebe, aby byl připraven zamířit.

12. Vystřel.

Aby voják správně zamířil a vystřelil, má mít svou mušketu na furketě, kterou drží levou rukou. Loket pravé ruky pak má mít pozvednutý, a má vytočit tělo poněkud doleva. Koleno levé nohy pak má mít pokrčené, a pravou nohu propnutou, aby mohl jistěji stát a vystřelit. Také má při výstřelu založit mušketu na hrudník a následně se opřít lící o pažbu.

13. Sejmi mušketu a nes ji spolu s furketou.

Zde je ukázáno, jak má voják po výstřelu vykročit vpřed, pozvednout při tom furketu s mušketou a přenést je na svou pravou stranu. Stále při tom drží ústí muškety vzhůru, aby při případném výstřelu nikoho nezranil.

14. Vyjmi doutnák.

Zde je ukázáno, jak má voják správně vyjmout doutnák z kohoutu pomocí palce a dvou prstů, a nikoli ho rychle vyškubnout neboť při tom hrozí zhašení žhavé špičky doutnáku.

15. A uchop ho opět mezi prsty.

Zde je ukázáno, jak má voják opět uchopit doutnák mezi prsty levé ruky, ale při tom stále držet mušketu ve správné výšce.

16. Vyčisti pánvičku.

Zde je ukázáno, jak má voják vyfouknout z pánvičky jiskry, které v ní případně zůstaly, a současně s tím má pravou rukou uchopit malou prachovnici, aby šetřil čas.

17. Nasyp prach na pánvičku.

Zde je ukázáno, jak má voják nasypat prach na pánvičku z malé prachovnice, a nikoli z odměrek, aby je měl připraveny.

18. Zavři kryt pánvičky.

Zde je ukázáno, jak má voják zavřít ukazovákem kryt pánvičky.

19. Oklep prach z pánvičky.

Zde je ukázáno, jak má voják oklepat zbytek prachu z krytu pánvičky, aby zbraň nečekaně nevystřelila, když bude zkoušet doutnák.

20. Ofoukni pánvičku.

Zde je ukázáno, jak má voják pro větší jistotu ofouknout kryt pánvičky, pro případ že by na něm zůstal nějaký prach.

21. Přehod' mušketu na druhou stranu.

Zde je ukázáno, jak má voják, když opět nabíjí hlaveň, přehodit mušketu s furketou na levou stranu, a vést ji při tom na jejím spodním konci pravou rukou.

22. Táhní za sebou furketu.

Zde je ukázáno, jak má voják nechat mušketu poklesnout na své levé straně, a pro větší pohodlí furketu pouze táhnout za sebou. Pravou rukou pak má pomoci levé v držení muškety.

23. Otevři odměrku.

Zde je ukázáno, jak má voják otevřít palcem odměrku, při tom za sebou táhnout furketu a držet mušketu tak, aby se nedotýkala země.

24. Nabíj mušketu.

Zde je ukázáno, jak má voják nabít hlaveň muškety z odměrky, furketu stále táhnout za sebou a mušketu držet tak, aby se nedotýkala země.

25. Vyjmi nabiják.

Zde je ukázáno, jak má voják s obrácenou dlaní vytáhnout nabiják z pažby a při tom táhnout furketu, ale ne mušketu.

26. Zkrat' nabiják.

Zde je ukázáno, jak má voják zkrátit nabiják, tedy, že ho má koncem opřít o tělo a nechat ruku sklouznout ke středu, takže bude schopen s větší jistotou zasunout nabiják do hlavně. Pokud nabíjí kuli, má stejnou rukou, ve které drží zkrácený nabiják, vyjmout kuli z úst a nechat ji vkuťálet se do hlavně.

27. Udusej prach.

Zde je ukázáno, jak má voják v hlavni za pomoci nabijáku udusat prach a kuli současně, při tom nést mušketu tak, aby se nedotýkala země, a furketu táhnout za sebou.

28. Vytáhni nabiják z hlavně.

Zde je ukázáno, jak má voják s obrácenou dlaní vyjmout nabiják z hlavně.

29. Zkrať nabiják.

Nabiják má následně zkrátit stejně, tedy zapřením o tělo, jako je to ukázáno na pozici 26.

30. Vrať nabiják.

Zde je ukázáno, jak má voják, když drží nabiják za konec, zasunout tento zpět do pažby.

31. Levou rukou přenes mušketu před sebe.

Zde je ukázáno, jak má voják přenést mušketu před sebe, aby ji uchopil pravou rukou.

32. Drž mušketu v pravé ruce, levou rukou opět uchop furketu.

Zde je ukázáno, jak má voják, když opět drží mušketu v pravé ruce u velkého šroubu, přenést furketu tahem za tkanici před sebe, aby ji měl připravenou a mohl ji opět uchopit do levé ruky.

33. Dej mušketu na rameno.

Zde je ukázáno, jak má voják lehce a pouze pravou rukou dát mušketu na rameno, a současně s tím držet furketu v levé ruce.

34. Pochoduj a nes furketu s mušketou.

Zde je ukázáno, jak má voják, jakmile dá mušketu na rameno, nést furketu, jak to již bylo ukázáno dříve.

35. Dej mušketu z ramene.

Zde je ukázáno, jak má voják v okamžiku, kdy má stát na hlídce, sejmout jednou rukou mušketu z ramene, jak již bylo ukázáno dříve.

36. Založ mušketu do furkety.

Jakmile má pak voják zaujmout svou pozici na hlídce, má založit mušketu do furkety, jak je zde ukázáno.

37. Drž mušketu na furketě.

Když pak takto stojí, má pozvednout pravý loket od sebe, přitom však má stále touto rukou držet pažbu muškety blízko u pravého boku, jak je zde ukázáno.

38. Drž mušketu s furketou, vyváženou a pouze v levé ruce.

Dále pak, když takto stojí, může voják ovládat mušketu s furketou pouze levou rukou, a mít pravou ruku volnou, jak ukazuje tento obrázek.

39. Pravou rukou uchop doutnák.

Když pak voják stojí na hlídce, má vzít mezi palec a druhý prst svůj doutnák, který měl v levé ruce.

40. Ofoukni doutnák.

Následně má přiložit doutnák k ústům a pod rukou jej ofouknout, mušketu s furketou má pak stále držet vyvážené pouze levou rukou.

41. Vlož doutnák do kohoutu.

Zde je ukázáno, jak má voják založit doutnák do kohoutu pomocí palce a druhého prstu, aniž by ho při tom zkroutil, jak již bylo řečeno dříve.

42. Vyzkoušej doutnák.

Dále pak má voják obratně palcem a ~~prvním~~ druhým prstem vyzkoušet doutnák.

43. Kryj pánvičku a buď připraven.

Takto pak má voják stát na hlídce, aby byl v případě potřeby připraven, s doutnákem založeným v kleštině kohoutu a se dvěma prsty kryjícími pánvičku proti jiskrám.

1. Dej píku k noze.

Zde je ukázáno, jak má voják držet píku, když stojí na místě. Tedy, má ji držet těsně před pravou nohou proti palci, jeho ruka má být mírně ohnutá a dlaň ve výši obličeje. Není však nutné, aby měl voják pravou nohu před levou.

2. Píku vztyč - první pohyb.

Před první změnou úchopu má voják pravou rukou pozvednout píku ze země, a následně ji levou uchopit blíže spodnímu konci. U spodního konce má ponechat pouze takovou délku píky, aby byl schopen následně dosáhnout na konec píky pravou rukou.

3. Druhý pohyb.

Zde je ukázáno, jak má voják před druhou změnou úchopu pozvednout píku levou rukou, a následně pravou rukou rychle uchopit konec píky.

4. Třetí pohyb.

Následně má voják před třetí změnou úchopu levou rukou přiložit píku na pravou paži, načež ji má držet vztyčenou, opřenou proti této paži.

5. Píku k noze - první pohyb.

Zde je ukázáno, jak má voják dát píku k noze, opět pomocí tří pohybů. Nejdříve má nechat poklesnout pravou rukou, následně nahore uchopit píku levou rukou, načež ji pravou rukou pustí.

6. Druhý pohyb.

Dále nechá levou ruku poklesnout, a pravou rukou uchopí píku výše, jak je zde ukázáno.

7. Třetí pohyb.

Následně má voják při třetí změně úchopu držet píku pouze pravou rukou, načež ji postaví na zem, jak je zde ukázáno.

8. Píku na rameno - první pohyb.

Před první změnou úchopu má voják píku naklonit proti palci, a současně ji levou rukou uchopit blízko u pravé.

9. Druhý pohyb.

Před druhou změnou úchopu pak má voják posunout levou rukou píku vpřed, a současně pravou rukou uchopit píku více vzadu, aby tak snadněji položil píku na rameno.

10. Píku vodorovně - třetí pohyb.

Zde je ukázáno, jak má voják při třetí změně úchopu nést píku vodorovně na rameni, s palcem přímo proti píce, protože takto ji může lépe nést i ovládat.

11. Píku šikmo.

Nyní, pokud se chce voják vyhnout možnosti zranění ostatních, má pro přesun nést píku šikmo. Z této pozice pak vychází následující popis změny držení pro píku k boji nebo k útoku.

12. Píku k boji - první pohyb.

Zde je ukázáno, jak má voják před první změnou úchopu rychle uchopit píku levou rukou tak daleko vpředu, jak jen dokáže (když přitom stojí přímo) aby tak byl schopen lépe obrátit píku ostrým koncem vpřed.

13. Druhý pohyb.

Jakmile má pak voják hrot píky před sebou, uchopí před druhou změnou úchopu píku pravou rukou blízko k jejímu konci. Když ji pak nechá pokračovat v pohybu dále, snadno přejde přes pozici píku k boji (pozn. překladatele: tato pozice je označena jako Port the Pike = píka je držena v úhlu 45° směrem vpřed).

14. Třetí pohyb.

Zde je ukázáno, jak má voják po třetí změně úchopu zaútočit s píkou. Pravou rukou má přitom propnutou a s pravou dlaní dobře držící píku, levý loket pak má těsně u boku.

15. Píku k noze - první pohyb.

Zde je ukázáno, jak má voják před první změnou úchopu stlačit pravou rukou konec píky k zemi, aby snadněji pozvedl její hrot.

16. Druhý pohyb.

Zde je ukázáno, jak má voják před druhou změnou úchopu uchopit píku pravou rukou nad levou paží, tak vysoko jak jen snadno dosáhne.

17. Třetí pohyb.

Zde je ukázáno, jak má voják při třetí změně úchopu postavit píku na zem, přičemž ji drží správně a s píkou proti palci, jak to bylo uvedeno v první pozici.

18. Píku vztyč třemi pohyby, jak to bylo uvedeno dříve.

Zde je ukázáno, jak voják třemi pohyby (které byly dostatečně ukázány dříve) uchopil píku, a drží ji vztyčenou a opřenou o pravou paži, a koncem píky v pravé dlani.

19. Píku k boji.

Když takto vztyčil píku, má ji voják uchopit levou rukou, a současně sklopit vpřed do pozice k boji. Jakmile pak chce dát píku k noze, musí to provést pomocí tří pohybů, jak bylo ukázáno dříve, avšak opětovné vztyčení píky provede pouze jedním pohybem.

20. Dej hrot píky k líci.

Zde je ukázáno, jak má voják s píkou, kterou drží v pozici k boji, tuto držet v okamžiku, kdy se blíží nebo vzdaluje od jiných vojáků.

21. Píku vleč.

Zde je ukázáno, jak má voják, který táhne svou píku, tuto držet. Tedy, že ji má držet blízko ke hrotu, s pravou rukou opřenou o stehno. V okamžiku, kdy pak má nést píku na rameni nebo v pozici k boji, má po ní přeručkovat, jak bude ukázáno dále.

22. Uchop zpět píku přeručkováním.

Zde je ukázáno, jak má voják před změnou úchopu posunout píku vpřed pravou rukou, a to tak daleko, jak to jen dokáže, přičemž se při tom lehce předkloní. Druhou rukou pak má píku rychle uchopit zespoda. Není však přitom důležité, zda přeručkování provede více nebo méně pohyby.

23. Druhý pohyb.

Následně pak posune píku vpřed levou rukou, a při tom přesune pravou ruku, která byla dřív vpředu, vzad. Tímto způsobem pak dále mění úchop píky, dokud nedrží konec píky v pravé ruce.

24. Píku k boji.

Jakmile má pak konec píky v pravé ruce, má uchopit píku v pozici píku k boji. Pokud ji však bude opět táhnout, musí znovu přeručkovat tak, aby ji přesunul vzad pomocí tří výše uvedených pozic.

25. Píku k boji k pravé noze, a tas meč.

Zde je ukázáno, jak má voják držet píku proti jízdě, tedy, že má zapřít konec píky zevnitř proti pravé noze, nastavit ji k boji ve výši hrudníku a být připraven tasit meč přes svou levou ruku.

26. S píkou na rameni zaútoč vzad.

Zde je ukázáno, jak se má voják při pochodu s píkou na rameni jednoduše obrátit vzad za svou levou rukou, a (pokud je to potřeba) zaútočit s píkou vzad pomocí tří pohybů.

27. První pohyb.

Před první změnou úchopu zvedne voják pravou rukou píku z ramene, a uchopí ji o něco více vpředu levou rukou, aby ji mohl snadněji zvednout nad hlavu.

28. Druhý pohyb.

Když má pak píku nad hlavou ve své levé ruce, obrátí se voják nalevo a poté při druhé změně úchopu uchopí píku pravou rukou o něco níže pod levou.

29. Třetí pohyb.

Při třetím pohybu pak uchopí píku k boji vzad, přičemž stojí obrácený tímto směrem. Následující tři pozice pak ukazují, jak se má voják navrátit zpět tak, jak stál nebo pochodoval při pozici 26.

30. Navrát' se zpět - první pohyb.

Zde je ukázáno, jak má voják v okamžiku, kdy se hodlá navrátit zpět, natáhnout před první změnou úchopu levou ruku, uchopit píku více vpředu a připravit se na obrat.

31. Druhý pohyb.

Jakmile se pak obrátil na pravou stranu, má voják pozvednout píku nad hlavu a opět ji uchopit o něco výše pravou rukou.

32. Píku šikmo na rameni - třetí pohyb.

Zde je ukázáno, jak má voják při třetí změně úchopu opět nést píku na rameni, nakloněnou, vodorovně nebo vztyčenou, podle potřeby.

Pro Polský Svaz přeložil: Ondřej Francík, 2019

Korekturu překladu provedl: Lukáš Mohyla